

Sarajevo, 30.01.2017. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
23.01.2017.- 27.01.2017.

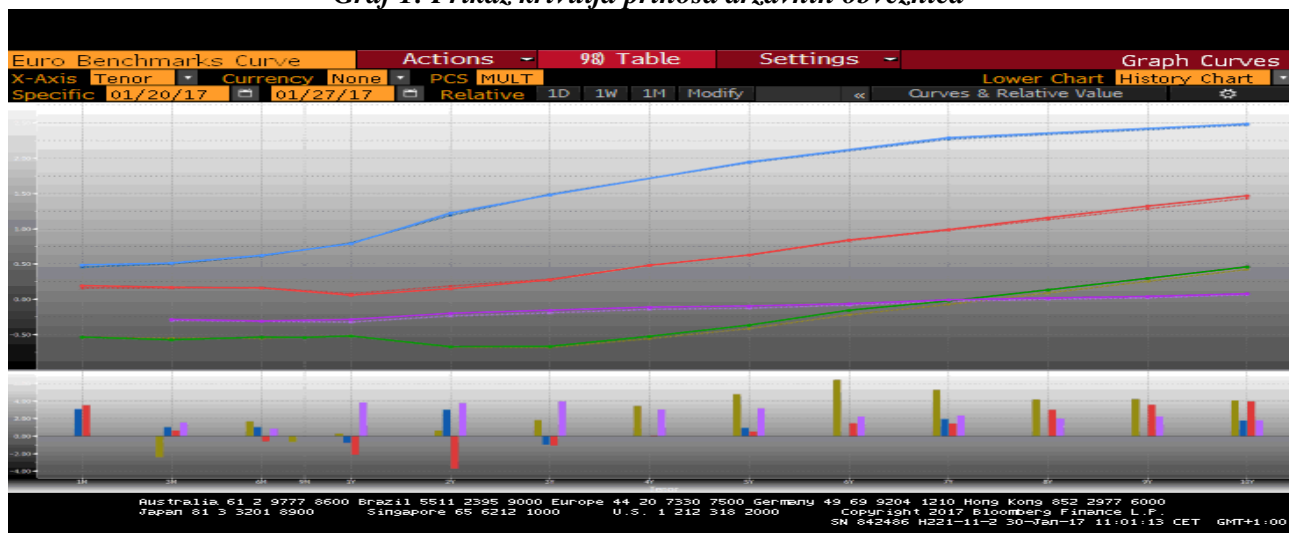
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	20.1.17		27.1.17		20.1.17		27.1.17		20.1.17		27.1.17		20.1.17		27.1.17	
2 godine	-0,67	-	-0,67	→	1,19	-	1,22	↗	0,19	-	0,16	↘	-0,23	-	-0,19	↗
5 godina	-0,41	-	-0,37	↗	1,94	-	1,95	↗	0,62	-	0,63	↗	-0,12	-	-0,09	↗
10 godina	0,42	-	0,46	↗	2,47	-	2,48	↗	1,43	-	1,47	↗	0,07	-	0,08	↗

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	20.1.17		27.1.17	
3 mjeseca	-0,848	-	-0,830	↗
6 mjeseci	-0,885	-	-0,885	→
1 godina	-0,615	-	-0,629	↘

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 27.01.2017. godine (pune linije) i 20.01.2017. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Početkom protekle sedmice zabilježen je pad prinosa sigurnijih obveznica eurozone, koji je bio uzrokovan govorom predsjednika Trumpa, što se odrazilo na povećanu potražnju za sigurnijim investicijama. Ipak, pad je bio privremen jer su prinosi (najviše obveznica dužeg roka dospijeća) do kraja sedmice uglavnom bilježili rast, a najveći rast je zabilježen na kraju trgovanja u četvrtak, kada je prinos desetogodišnjih njemačkih obveznica dostigao nivo od 0,484%, što je najviše u posljednjih godinu dana. Prinosi italijanskih obveznica ovog dospijeća su na sedmičnom nivou povećani za preko 20 baznih poena, zbog odluke italijanskog Ustavnog suda, koja se tiče izmjene zakona o izboru predstavnika za Donji dom italijanskog Parlamentna, što prema mišljenju investitora, povećava političke neizvjesnosti u ovoj zemlji. Iz MMF-a je saopšteno da ekonomski oporavak eurozone dobija na snazi, te se prognozira rast od oko 1,6% u tekućoj, kao i u naredne dvije godine. Centralna banka Njemačke je saopštila da bi stopa inflacije u ovoj zemlji mogla dostići nivo od 2,0% već u januaru pod uticajem rasta cijene nafte, čime bi po prvi put u posljednje četiri godine bio dostignut ECB-ov ciljani nivo stope inflacije. Njemačka Vlada je

potvrdila ranije prognoze ekonomskog rasta za ovu zemlju, te se i dalje očekuje ekonomski rast od 1,4% tokom ove godine. Član IO ECB-a gđa Lautenschlaeger je izjavila da su stvoreni svi preduslovi za stabilan rast stope inflacije, kao i da je optimistična po pitanju toga da će se uskoro početi raspravljati o povlačenju monetarnih stimulansa. Ona je apelovala na ECB da ne bude previše oprezna po pitanju povlačenja monetarnih stimulansa, ali je dodala da bi to trebalo da bude postepen proces.

Rejting agencija Fitch potvrdila je kreditni rejting Španije (BBB+) sa stabilnim izgledima, a S&P kreditni rejting Slovačke (A+) sa stabilnim izgledima. Njemačka je emitovala tridesetogodišnje obveznice po prinosu od 1,20%, što je skoro dvostruko veći prinos od nivoa koji je zabilježen na prethodnoj, oktobarskoj, aukciji. Francuska je emitovala „zelene obveznice“ s rokom dospijeaća od 22 godine po prinosu od oko 1,77%. Holandija je emitovala petogodišnje (-0,283%), a Italija dvogodišnje (-0,071%) obveznice. Francuska je emitovala trezorske zapise dospijeaća 3, 6 i 12 mjeseci po prinosima između -0,552% i -0,530%, Španija devetomjesečne trezorske zapise po rekordno niskom prinosu (-0,342%) i tromjesečne trezorske zapise (-0,477%), a Italija šestomjesečne trezorske zapise (-0,286%).

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red.br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Indeks povjerenja potrošača – EZ (prelim.)	JAN	-4,8	-4,9	-5,1
2.	Ifo indeks poslovnog povjerenja – Njemačka	JAN	111,3	109,8	111,0
3.	Indeks ekonomskog povjerenja – Italija	JAN	-	102,5	100,2
4.	Monetarni agregat M3 – EZ (G/G)	DEC	4,9%	5,0%	4,8%
5.	PMI kompozitni indeks – EZ (prelim.)	JAN	54,5	54,3	54,4
6.	Promjena broja nezaposlenih – Francuska (u '000)	DEC	-6,1	26,1	-31,8
7.	Stopa nezaposlenosti – Finska	DEC	-	7,9%	8,1%
8.	Stopa nezaposlenosti – Španija (kvartalno)	IV kvartal	18,7%	18,6%	18,9%
9.	Industrijska proizvodnja – Austrija (G/G)	NOV	-	2,3%	1,4%
10.	Industrijske porudžbine – Italija (G/G)	NOV	-	0,1%	-3,2%

SAD

Prinosi američkih obveznica su tokom protekle sedmice zabilježili blagi rast. Međutim, američki dionički indeks Dow Jones je tokom trgovanja u četvrtak dostigao rekordno visok nivo od 20.125,58 poena, ali je do kraja sedmice zabilježio blago smanjenje na 20.093,78 poena. Ovakva kretanja na finansijskim tržištima su rezultat pojedinih odluka predsjednika SAD Trumpa, koje imaju elemente ekonomskog protekcionizma i koje bi, prema mišljenju investitora, mogle pozitivno uticati na jačanje američkog ekonomskog rasta. Jedna od tih mjera bilo je povlačenje iz Transpacifičkog trgovinskog sporazuma.

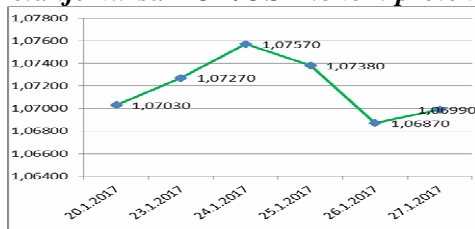
U petak je objavljen prvi preliminarni podatak o sporijem od očekivanog rastu američke privrede u četvrtom kvartalu prošle godine, koji je iznosio 1,9% na godišnjem nivou. Međutim, **ukupan nivo ekonomskog rasta SAD koji je zabilježen tokom 2016. godine iznosi 1,6%, što je najniži nivo rasta od 2011. godine.** Tokom protekle sedmice objavljeni su PMI indeksi prerađivačkog i uslužnog sektora, te prema ovim preliminarnim podacima, oba ova sektora tokom januara bilježe rast.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	GDP – prvi preliminarni podatak (G/G)	IV kvartal	2,2%	1,9%	3,5%
2.	Indeks lične potrošnje	IV kvartal	2,5%	2,5%	3,0%
3.	Indeks prodaje postojećih kuća (M/M)	DEC	-1,6%	-2,8%	1,4%
4.	Indeks prodaje novoizgrađenih kuća (M/M)	DEC	-0,7%	-10,4%	4,7%
5.	Indeks ekonomskih aktivnosti FED iz Čikaga	DEC	-0,05	0,14	-0,33
6.	Indeks radnointenzivne proizvodnje FED iz Ričmonda	JAN	7	12	8
7.	Indeks radnointenzivne proizvodnje FED iz Kansas Sitija	JAN	8	9	11
8.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	21. JAN	247.000	259.000	237.000

USD je na sedmičnom nivou blago aprecirao u odnosu na EUR. Kurs EUR/USD je smanjen s nivoa od 1,0703 na nivo od 1,0699.

Graf 2: Kretanje kursa EUR/USD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

Vrhovni sud Velike Britanije je presudio da premijerka May mora da dobije odobrenje Parlamenta prije nego otpočne formalni proces napuštanja EU. Najveće pravno tijelo u Velikoj Britaniji odbilo je argument Vlade po kojem su smatrali da mogu jednostavno koristiti izvršnu moć poznatu kao “kraljevska povlastica” prilikom povlačenja člana 50. Sporazuma iz Lisabona, te započeti dvogodišnje pregovore o napuštanju EU. Takođe, ovo tijelo je odbilo argument da parlamenti Sjeverne Irske, Škotske i Velsa treba da daju svoj pristanak prije nego se pokrene član 50. navedenog sporazuma. Premijerka May je u više navrata ponovila da će se član 50. pokrenuti do kraja marta. Ipak, da bi sada načinila taj korak moraće tražiti pristanak poslanika, što znači da bi njen plan mogao biti izmijenjen ili odložen, iako je iz glavne opozicione partije, Laburističke partije, saopšteno da će usporavati ovaj raspored.

Istraživanje koje je proveo Reuters je pokazalo da će BoE referentnu kamatnu stopu ostaviti na rekordno niskom nivou, kao i da će zadržati ostale mjere stimulatívne monetarne politike bar do 2019. godine, čak i ukoliko se očekivanja ekonomskog rasta za 2017. godinu revidiraju na više. Takođe, istraživanje je pokazalo da je 90% banaka koje su u istraživanju učestvovala izjavilo da se pripremaju za efekte Brexita, što ujedno predstavlja njihov najveći izazov.

Ministar finansija Velike Britanije g. Hammond je izjavio da će Velika Britanija poštovati obaveze koje ima pod ugovorom s EU, dok traga za načinima da ojača trgovinske veze sa svjetskim partnerima. On je dodao da je Velika Britanija i dalje član EU, te da će nastaviti da poštuje pravila, regulative i zakone EU sve dok je njen član.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period	
1.	Pozjamice javnog sektora (u mlrd GBP)	DEC	6,8	6,4	10,8
2.	GDP (Q/Q) A	IV KVARTAL	0,5%	0,6%	0,6%
3.	Uslužni sektor (M/M)	NOV	0,3%	0,3%	0,3%
4.	Zahtjevi za kupovinu kuća	DEC	41.000	43.228	41.003

Tokom protekle sedmice GBP je aprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Kurs EUR/GBP je zabilježio pad s nivoa od 0,87165 na nivo od 0,86517, dok je kurs GBP/USD povećan s nivoa od 1,2182 na nivo od 1,2275.

JAPAN

Vlada Japana je zadržala nepromijenjene ukupne ekonomske procjene, u svim segmentima, uključujući potrošnju domaćinstva, izvoz i poslovno povjerenje. Zadržane su procjene iz decembra, pri čemu je Vlada istakla da se ekonomija postepeno oporavlja iako i dalje postoje određene slabosti. Istaknuto je da su plate i uslovi rada poboljšani, iako je upozoreno na neizvjesnosti globalne ekonomije koje su pojačane fluktuacijama na tržištima kapitala. Istraživanje koje je Reuters proveo je pokazalo da 2/3 japanskih kompanija ne planira da povećava plate u ovoj godini, što ugrožava kampanju premijera Abe za većim platama koje bi podstakle ekonomski rast i što bi predstavljalo jedan od načina za prevazilaženje deflacije.

Ministar ekonomije g. Ishihara je izjavio da i dalje vjeruje da slobodna trgovina predstavlja izvor globalnog ekonomskog rasta, nakon što je predsjednik Trump, donio fomalnu odluku o povlačenju SAD iz Transpacifičnog sporazuma. Što se tiče pitanja spremnosti Japana da otvara slobodne bilateralne sporazume sa SAD, Ishihara je naglasio da bi možda trebalo da prođe određeno vrijeme prije nego se determiniše da li će zvaničnici SAD tražiti takav vid sporazuma. Ministar trgovine g. Seko je izjavio da će Japan nastaviti da naglašava strategijsku i ekonomsku važnost Transpacifičkog sporazuma sa SAD.

Glasnogovornik Vlade g. Suga je izjavio da se Japan priprema na sve moguće situacije koje se vezuju za odnose sa SAD, nakon što je predsjednik SAD Trump istupio iz Transpacifičkog sporazuma. Premijer g. Abe će posjetiti Vašington sljedećeg mjeseca, dok je jedan od zavničnika administracije predsjednika Trumpa izjavio da će SAD tražiti brži napredak ka bilateralnom sporazumu s Japanom. Suga je takođe dodao da će Japan nastaviti da pažljivo prati kako će veze između SAD i Meksika uticati na japanske kompanije.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

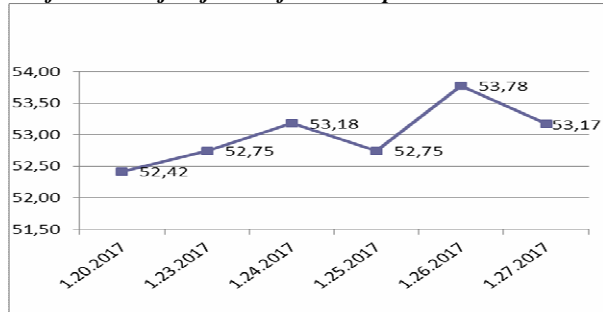
Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Indeks ukupne industrije aktivnosti (M/M)	NOV	0,4%	0,3%	0,0%
2.	Vodeći indeks CI F	NOV	-	102,8	102,7
3.	Koicidirajući indeks F	NOV	-	115,0	115,1
4.	PMI radnointenzivni sektor P	JAN	-	52,8	52,4
5.	Trgovinski bilans (u mld JPY)	DEC	281,1	641,4	147,9
6.	Izvoz (G/G)	DEC	1,1%	5,4%	-0,4%
7.	Uvoz (G/G)	DEC	-0,8%	-2,6%	-8,8%
8.	Uslužni sektor (G/G)	DEC	0,3%	0,4%	0,3%

JPY je tokom protekle sedmice deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EUR/JPY zabilježio porast s nivoa od 122,69 na nivo od 123,13. JPY je deprecirao u odnosu na USD, te je kurs USD/JPY povećan s nivoa od 114,62 na nivo od 115,10.

NAFTA I ZLATO

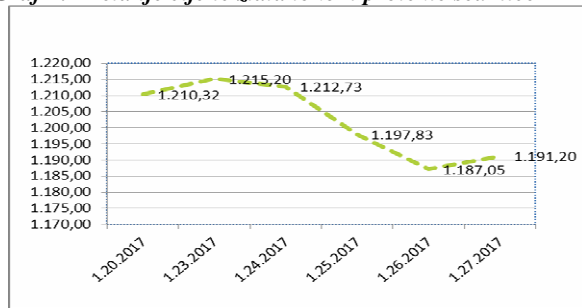
Cijena jednog barela sirove nafte je na otvaranju njujorške berze u ponedjeljak iznosila 52,42 USD (48,98 EUR). Cijena ovog energenta je tokom protekle sedmice imala trend rasta, iako je u tom periodu objavljena informacija da je broj aktivnih bušotina u SAD u trećoj sedmici januara povećan za 29, na ukupno 551, a što je najveće sedmično povećanje zabilježeno u posljednje četiri godine. Osnovni faktor koji utiče na rast cijene ovog energenta je činjenica da se zemlje proizvođači nafte drže dogovora i da smanjuju obim proizvodnje ovog energenta. Pored toga, objavljene su i informacije o tome da su američke zalihe ovog energenta povećane za 2,8 miliona barela. Ipak, krajem protekle sedmice, investitori su preusmjerili pažnju s procesa smanjenja obima proizvodnje nafte u zemljama članicama OPEC-a i drugim proizvođačima nafte, na povećanje obima proizvodnje nafte u SAD, što je tokom trgovanja u petak uticalo na smanjenje cijene. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 53,17 USD (49,70 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Na otvaranju londonske berze u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.210,32 USD (1.130,82 EUR). Početkom protekle sedmice cijena zlata je bilježila rast. Međutim, pod uticajem povećanja tražnje za rizičnijom finansijskom aktivom investitori su smanjili tražnju za ovim plemenitim metalom. Američki dionički indeks Dow Jones je tokom protekle sedmice bilježio rast, te je tokom trgovanja u četvrtak povećan na rekordno visok nivo od 20.125,58 poena. Doprinos smanjenju cijene ovog plemenitog metala dala je i aprecijacija USD u odnosu na EUR, ali i u odnosu na druge valute trgovinskih partnera, a koja je zabilježena polovinom protekle sedmice. Pored toga, pojedini investitori su vršili prodaju zlata s ciljem realizovanja dobitka, nakon što je polovinom januara i početkom protekle sedmice cijena ovog plemenitog metala bilježila rast. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.191,20 USD (1.113, EUR 38), što na sedmičnom nivou predstavlja smanjenje od 1,58%.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

Pripremili:

Služba Front Office

Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.

Izvor: Bloomberg